

Вікторія Ушарук

ВІЙНА

МІЖ

СВІТАМИ

«ГЛИБОКЕ НЕЗНАННЯ СВОЇХ ЗЕМЛЯКІВ І СВОГО КРАЮ...»

Болючо-благальне, обнадійливо-закличне гасло вибухнуло в душі Великого Кобзаря, народилося з його віри в український народ, з любові до рідного народу. Воно було, є, вічно буде, як сполох і спалах віщого дзвона: «Об'єднаймося ж, брати мої!».

Тема нинішнього Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості, безперечно, вкрай актуальна і спонукає не лише до глибоких роздумів, а й до негайних дій. Бо так по-філософськи мудро і пророчо щодо української державності міг сказати лише В'ячеслав Липинський: «Ніхто нам не збудує держави, коли ми її самі не збудуємо, і ніхто з нас не зробить нації, коли ми самі нацією не схочемо бути».

Мені ж пригадалися й інші його слова, спроектовані у непроминальне минуле, непросте чорно-біле суще сьогодення і тривожне грядуще: «Що ж до взаємного незнання себе українських людей, то воно у нас дійсно надзвичайне. Полтавець про галичанина, херсонєць про холмщака, чернігівець про подолянина, «свідомий» інтелігент про «правобережного польського» або «лівобережного російського пана», - обидві ці частини українських панів взаємно про себе і про свідомого інтелігента, священник про них всіх і вони всі про священника, офіцер і урядовець про громадянство, а громадянство про офіцера і урядовця, і т.д., і т.п., знають у нас, напевно, менше, ніж пересічний західний європеєць не тільки про своїх земляків, а й про всі західноєвропейські нації. Глибоке, варварське, примітивне незнання своїх земляків і свого краю лежало, крім інших причин, в основі цієї взаємної антипатії, якою українські люде в хвилинах, коли треба було за всяку ціну єднатись, взаємно, неначе пружинами, одштовхували себе...».

Про все це ще і ще раз думаю, коли уважно гортаю, читаю і перечитую книжки Вікторії Ушарук.

Ось вони переді мною. Поетичні - «Сонце в моїх долонях» і «Вірність між рядків», відтиражовані Дубенською районною бібліотекою і рівненським видавництвом «Волинські обереги». Літературознавчо-публіцистичні: «Буде правда... Буде воля... Будемо народом...» і «Вже й у джерелах кров, а не вода...», які благословила у світ Дубенська організація Національної Спілки письменників.

Книжки розповідають багато про що. А насамперед - про Країну Україну, котру мусимо захищати і від зовнішніх загарбників, і від своїх воріженьків: «Гірше ляха свої діти її розпинають...» (Тарас Шевченко). Це про них сказав Липинський: «Бий усіх на Україні, хто не такий, як ми». Такі, на жаль, вже не раз губили Україну.

Якби Вікторія не навчалась у школі, розташованій неподалік військового госпіталю, вона, мабуть, писала б про щось інше. Якби її генеалогічне древо не виросло з села Ульбарова на Дубенщині, зі славетного повстанського краю, вона, очевидно, була б не такою.

Упродовж останніх двох років мені доводилося виступати разом із нею на кільканадцяти творчих зустрічах (у бібліотеках і школах, на радіомовленні і в Дубенському Замку, в літописній Пересопниці та ще багато де), - я уважно спостерігав, як сприймають її поезії різні читацькі аудиторії. Бачив затамований подих ровесників Вікторії, бачив сльози на очах у вчителів... Побільше б таких талантів нашій Україні...

МОЛЮСЯ, ГОСПОДИ

Я не прошу більшого, Господи,
Я дякую Тобі за те, що в мене є.
Я молю Тебе про мир, Господи,
Поки надія ще живе.
Я не чекаю відгуків,
Я сподіваюсь, що Ти чуєш мене і так.
Я молюся за долю моєї країни,
Якою володарюють вогонь, смерть і ворог наш.
Я молюся за тих солдатів,
Що полягли за землю свою,
Чиї матері на могили носять букети.
Немає історії гіршої, аніж про війну!
Я прошу: їхні душі урятувати,
Повернути їх у сім'ї!
Прошу Ангелів:
Сон їхніх дітей вартувати
І назавжди убити змію-війну!
Я прошу: повернути той час,
Коли матері бачили живими своїх дітей.
Я молюся за кожного з нас,
Щоб ми не чули поганих вістей!
Прошу Тебе, Господи:
Поверни нам щасливе життя.
Хай поле війни стане лісом просторим,
Нехай ця війна
Залишиться чорною плямою в історії,
Після якої повернулося щастя.

* * *

Сонце в моїх долонях.
Сонце на війні.
Сонце – мов теплий сонях.
Сонце... Весь світ у вогні...

Небо у твоїх очах.
Небо на війні.
Небо у твоїх очах.
Небо... У крові...

Земля – у їхньому серці.
Земля – на війні.
Земля у їхньому серці.
Земля... Життя – у сні...

Мир – у наших надіях.
Мир – берегти.
Мир у наших надіях.

Мир... Бо всі ми – брати!

* * *

Стрічкою стелиться
Казковий сірий туман.
В очі,
Що сльозами заливаються,
Не дивись, –
То лиш обман.

Мерехтять зорі-діаманти,
Місячне сяйво освітило
Найпотаємніші мрії.
Щирі слова долі – пісня,
Та їй ніхто не вірить.
Щастя – ось воно:
Спить у твоїх обіймах.
Маленькими ручками
Хапає за шию
І сміється...

Перемога –
Не у смертях на війнах,
Перемога –
Коли простити вдається...

* * *

Кожна людина має свій запах:
Хтось пахне квітами,
Хтось – шоколадом,
Від когось за метр несе бензином,
Хтось ніжним ароматом сонця чарує,
Когось не здивуєш запахом миру,
А від когось димом та війною чути...

Чиясь душа несе у собі спокій,
Чиясь – ураганом болю сповнена.
Когось видають сумні блакитні очі,
Когось дивує ясний розум.

Кожна людина –
Частинка цілого світу.

Заплющивши очі лиш на хвилину –
Ти бачиш свого океану глибини.

СИСТЕМА

Світ зациквився на системі.
Знайдіть людину:
Справжню,
З думками,
Живу.
Кожен сам по собі, окремо?
Не вірю!
Тут лише стадо,
Адже ж так легше розпочати війну.
Застарілі шаблони – злочин.
У нас нове усе,
Усе до одного.
Під копірку ходять люди
По вулицях,
Після дощу.
Босоногі діти молились.
Старший хтось випадково почув,
Що – просили розуму дорослим.
Отримали болю і трохи плачу.
А далі виростають такими ж:
Усе – по шаблону.
Один до одного.

У своєму домі
Чужі не мають нічого.
А все ж творять долю свою.

* * *

Димова завіса.
– Серце, відізвся!..
У житті, зі злості,
Біль та розлука –
Вічні гості.

Розсіявся туман.
– Гей, брате, ти й досі там?
Там, де живеш тільки ти,
Де всі мрії –
Життєві мости?..

Дощ пішов.
– Чуєш, любий?
Мене ти знайшов.
Немає ліку вірі –
Дні безпросвітно-сірі.

Задихаюся бензином.
– Де ж ти, мій сину?
Де ти, неоперений орле?
Тобі ж війна та –
Поперек горла!
Хіба ні?
Місто палає у вогні.
У думках – очі одні!
Ті, що проти ночі – сумні;
Ті, що кличуть зі снів

І не потребують слів...

* * *

Ти йдеш на фронт.
Уперед.
Туди, де під вибухами гармат і пострілами
Чути останні слова бійців.
Туди, де тебе чекає пані з косою.
Ти йдеш і дивишся їй у вічі.
Не відриваючи погляду, ти цілиш їй у серце – і...
І – стріляєш
Ти не бачиш у цих очах нічого.
Там порожньо і холодно.
Ні болю. Ні страждань.
Ні насмішки.
Лише холодні мертві очі.
А потім із такою ж легкістю ти цілиш у інших.
І стріляєш, влучаючи просто в ціль...
Зупинись! Зупиніться усі!
Надворі XXI століття, а ви у війни лізете!!!
Озирніться... Що ви бачите?
Обличчя ваших батьків,
Які за ніч старішають на два роки.
Сльози ваших коханих дружин,
Які солоніші океанів
Та гарячіші пекельного вогню.
Любов ваших дітей,
Котрі не знають, що коїться на фронті,
Та очікують вашого повернення.
Бажають знову вас обійняти,
Щоб ніколи більше не відпускати.
Задумайтеся...

СТРАШНЕ «МИ»

Стікає кров із рук,
Її уже нічим не стерти.
Стихають вибухи, тихішає звук,
Що заколисав у бою. Посмертно.

Хто винен у цій війні між світами?
Хто з нас ворогів зробив?
Це ті, що стоять між нами:
Наша гординя, наші бажання –
Вони і є оцим страшним «ми»!

ДУМКА ПРО ЗАВТРА

Ти вбиваєш себе однією думкою:
Що буде завтра?
Роздуми про це здаються муками.
Ми не знаємо про це трикляте «завтра»!
Можливо, прокинемося знаменитими,
А можливо – помрем.
Можливо, залишимося всіма забутими...
Але це вже буде завтра!
Будемо купатися в золоті
Чи станемо бідніше хмари?
Але поки що мусимо сказати «Дякую»
Коханій мамі.
Ми повинні знищити смерть,
Ми повинні захистити життя.
Хоч і дихаємо ледь-ледь,
Та все ж повертаємось із небуття.